

ÚRAZY DĚTÍ

CO JE TO ÚRAZ

NÁSLEDKY ÚRAZŮ

ÚRAZ NENÍ NÁHODA

PREVENCE ÚRAZŮ

ÚRAZY DĚTÍ

Úrazy dětí jsou vážný zdravotní a společenský problém.

Prevence dětských úrazů je důležitá, účinná a snadná.

**Zdraví dětí mají ve svých rukou dospělí.
Chránit se ale mohou i děti.**

Úraz je vážná událost, která hrozí všem dětem.

- Dvouletá holčička našla babiččiny léky - silná **otrava**.
- Roční holčička se při chůzi chytila šňůry od varné konvice. **Opaření** mělo osudové následky.
- Šestileté dítě si hrálo s elektrickou zásuvkou a **popálilo** se elektrickým proudem.
- Čtyřletý chlapec **se utopil** v bazénu na zahradě rodinného domu.

- Skupina dětí si hrála na staveništi, jedno z nich **zavalila** betonová skruž. Nepřežilo.
- Malé dítě **vypadlo** z okna. Přežilo, ale s doživotními následky.
- Třináctiletý chlapec spadl z kola. Na těžké **poranění hlavy** zemřel.

CO JE TO ÚRAZ

Popáleniny od ohně a horkých těles

popálení hořlavinou

CO JE TO ÚRAZ

Popáleniny od ohně a horkých těles

popálení od zahradního grilu

CO JE TO ÚRAZ

Popáleniny od ohně a horkých těles

výbuch plynu

CO JE TO ÚRAZ

Opařeniny od horkých tekutin

CO JE TO ÚRAZ

Úrazy a popálení elektrickým proudem

kousání elektr.šňůry

CO JE TO ÚRAZ

Otravy a poleptání

CO JE TO ÚRAZ

Střelné rány, zranění od pyrotechniky

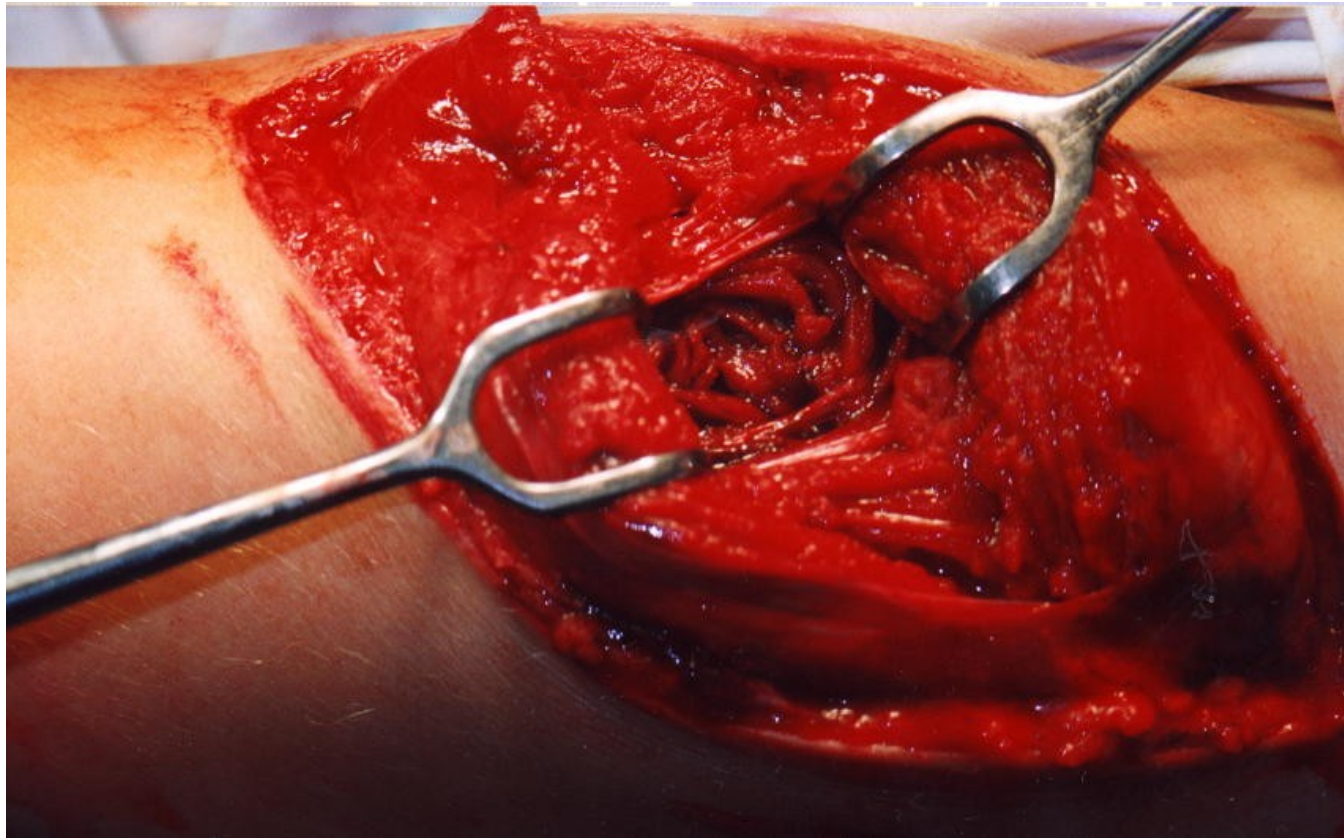
dělbuch

CO JE TO ÚRAZ

Řezné a tržné rány

sekačka

CO JE TO ÚRAZ

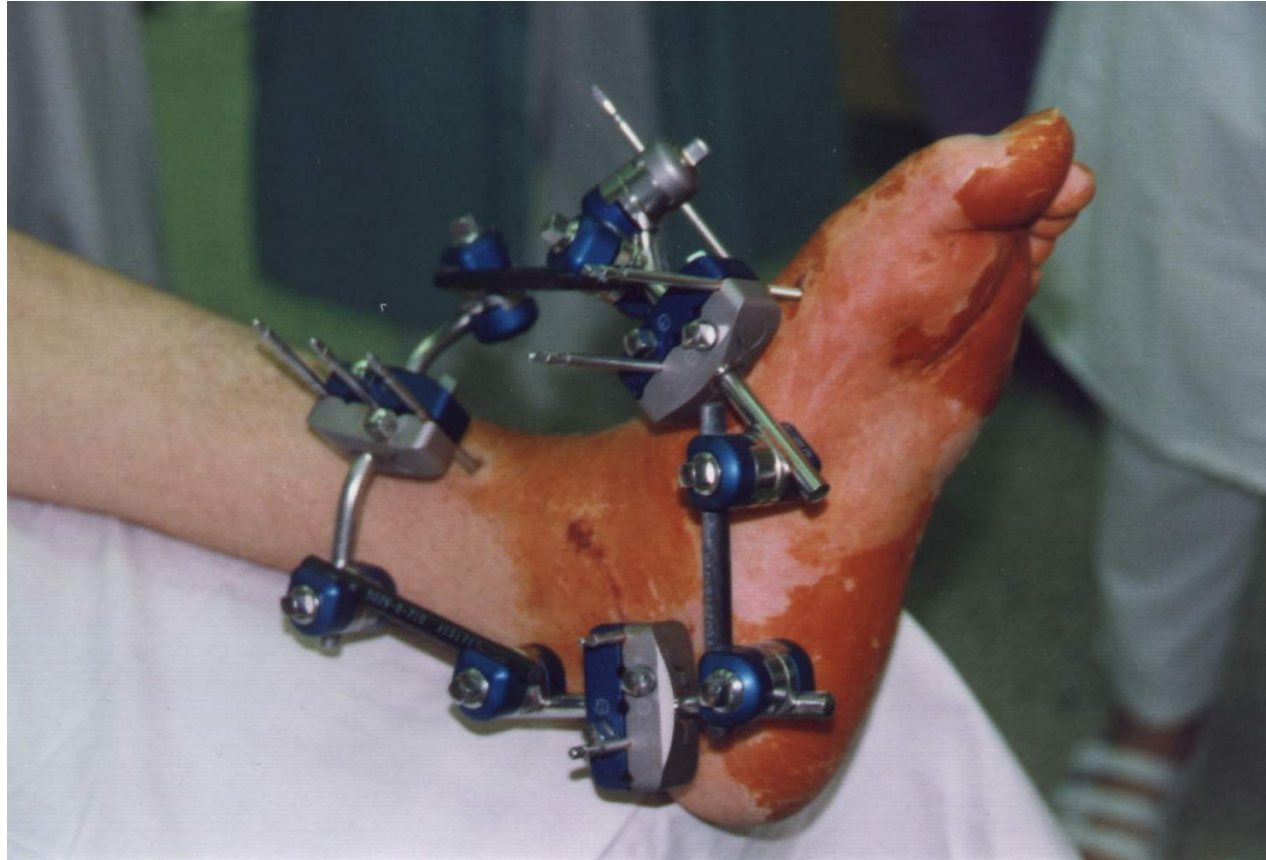
Řezné a tržné rány

pokousání psem

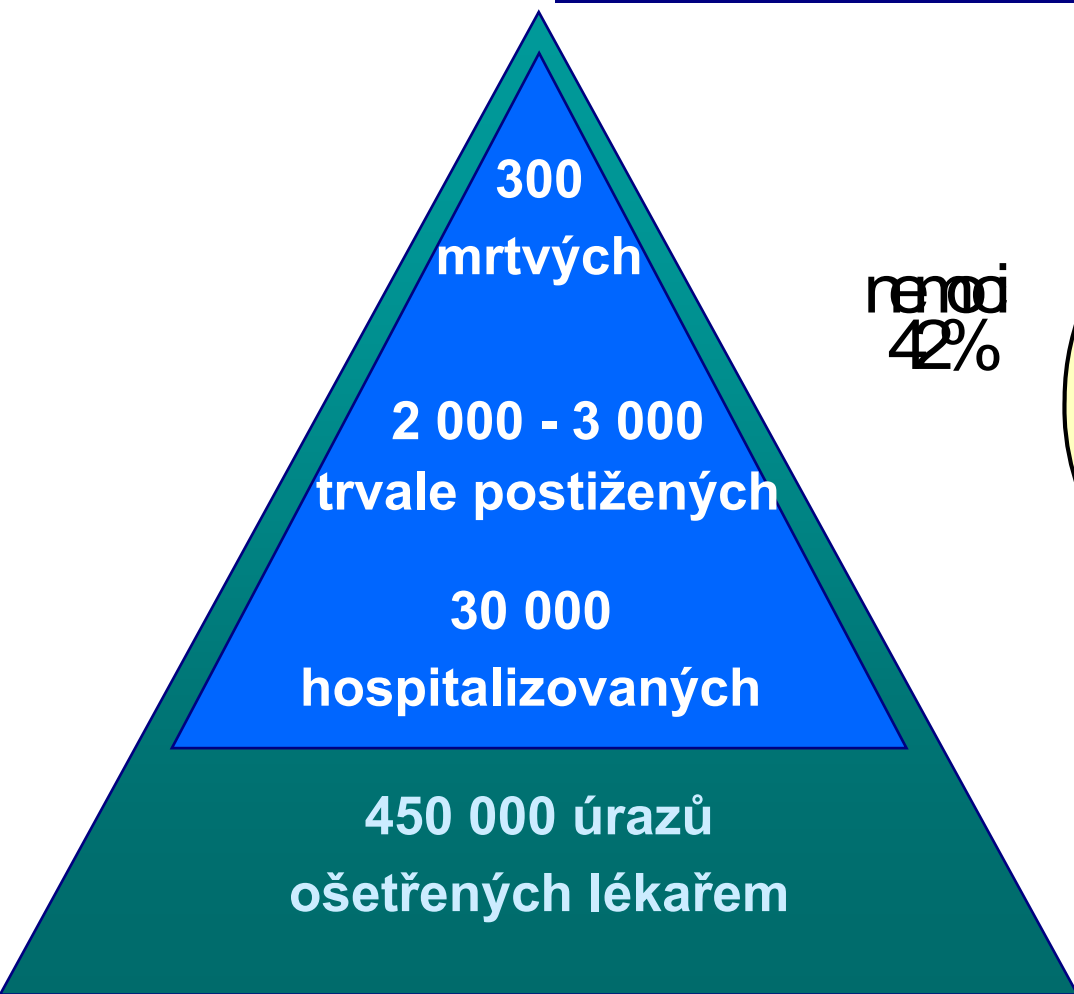

CO JE TO ÚRAZ

Zlomeniny, vykloubení, polytraumata

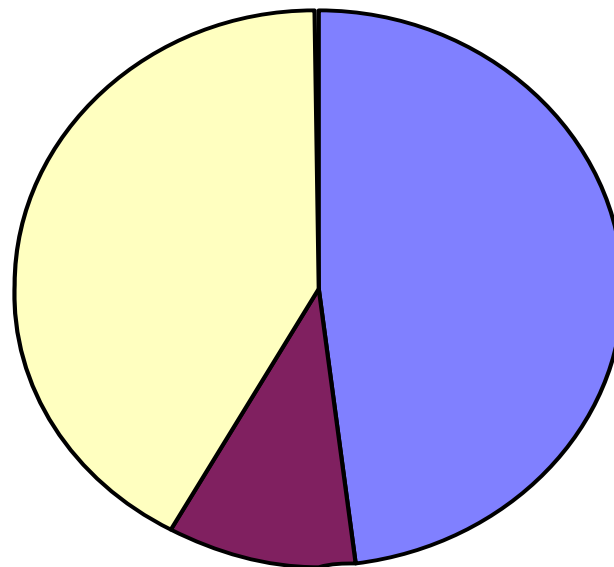

Zdravým dětem nehrozí jen nemoci, ale především úrazy.

Příčiny úmrtí dětí v ČR

nemoci
42%

úrazy
48%

útoky a
sebevraždy
10%

Každý úraz dítěte s sebou nese nedozírné následky pro jednotlivce i pro společnost.

Běžné úrazy:

zlomeniny, vykloubeniny, odřeniny, zhmožděniny, drobná říznutí, ...

... tyto úrazy všichni známe, ale často se stávají i ...

Závažné úrazy:

popálení, opaření, poranění hlavy, otrava, tonutí, pády, polytraumata, ...

... následky pro dítě a jeho okolí

- bolest, utrpení dítěte
- trvalé následky ,
- smrt
- trauma rodičů,
náklady pro rodinu
- zapojení policistů,
záchranářů, hasičů, lékařů, ...

...i pro společnost

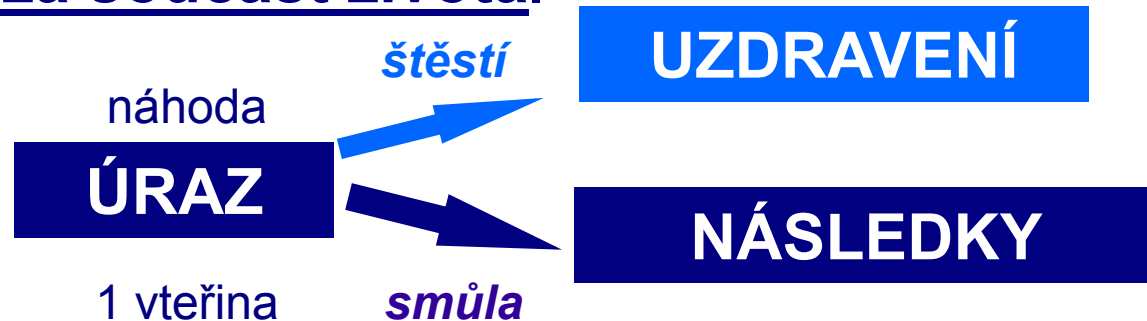
Každý rok v ČR

Ekonomické ztráty a náklady
způsobené úrazy dětí dosahují
10 až 15 mld Kč ročně.

(2 mil Kč stojí léčení jedné
středně těžké popáleniny.)

Úrazy jsou považovány za součást života.

Dvouletá holčička našla babiččiny léky - silná otrava.

Malé dítě vypadlo z okna. Přežilo, ale s doživotními následky.

Skupina dětí si hraje na staveništi. Jedno z nich zavalí betonová skruž.

Poranění hlavy při pádu z kola mělo pro třináctiletého chlapce osudné následky.

Úrazy jsou zbytečné. Úrazům lze předejít.

PŘÍČINA

minuty

ÚRAZ

1 vteřina

NÁSLEDKY

týdny, měsíce, roky

Dvouletá holčička našla babiččiny léky - silná otrava. **Stačilo léky zamknout do lékárničky.**

Malé dítě vypadlo z okna. Přežilo, ale s doživotními následky. **Okno mělo být zajištěno řetízkem, úraz se stát nemusel.**

Dospělí nevytvořili pro dítě bezpečné prostředí

Skupina dětí si hraje na staveništi. Jedno z nich zavalí betonová skruž.

Znaly děti nebezpečí, které jim hrozilo?

Poranění hlavy při pádu z kola mělo pro třináctiletého chlapce osudné následky. **Život mu mohla zachránit přilba.**

Dítě nevědělo, jak se chovat bezpečně, nebo se záměrně chovalo nebezpečně.

Úrazům L Z E předejít úpravou prostředí, poučením a motivací k zodpovědnému chování.

Aktivní prevence

Dítě

se chová bezpečně

1- 6 let

Dítě ví, co nesmí dělat a co je nebezpečné.

6-11 let

Dítě ví jaké nebezpečí mu hrozí a jak se před ním chránit.

11-16 let

Dítě si uvědomuje následky svého jednání, chce se chovat zodpovědně a váží si svého zdraví.

Pasivní prevence

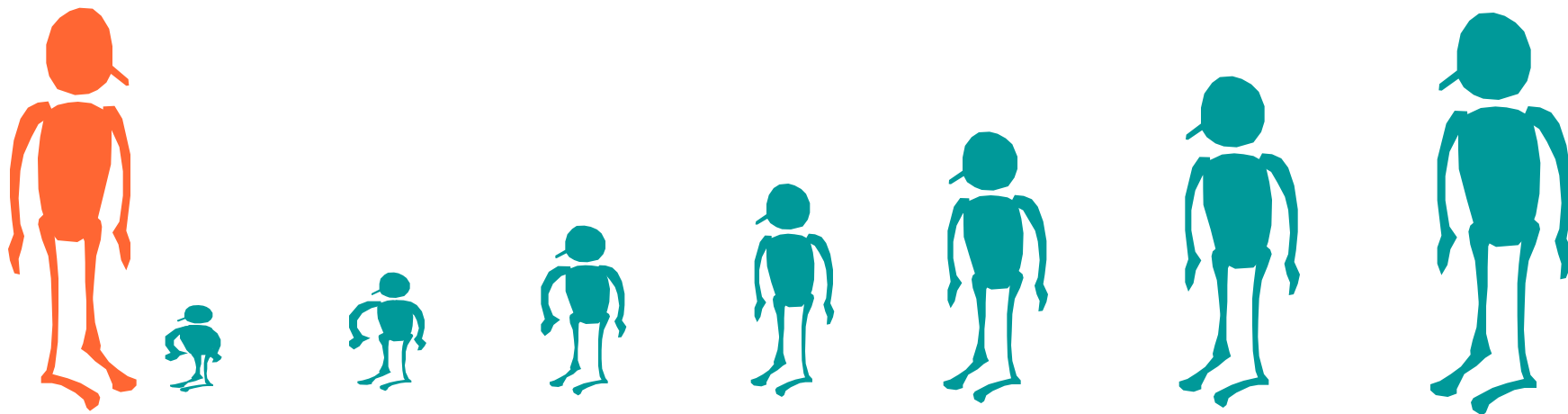
**Rodiče, učitelé,
samospráva,
zákonodárci**

připraví pro dítě bezpečné prostředí

- léky a chemikálie jsou uklizeny mimo dosah dítěte
- nábytek doma i ve škole nemá ostré hrany
- studny a bazény jsou bezpečně zakryty
- v autě je pro dítě přichystaná autosedačka
- před školou je bezpečný přechod
- hřiště pro děti jsou bezpečná, ...

PREVENCE ÚRAZŮ A RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Od péče a závislosti k samostatnosti a odpovědnosti za sebe i druhé.

závislost dítěte
odpovědnost
dospělých

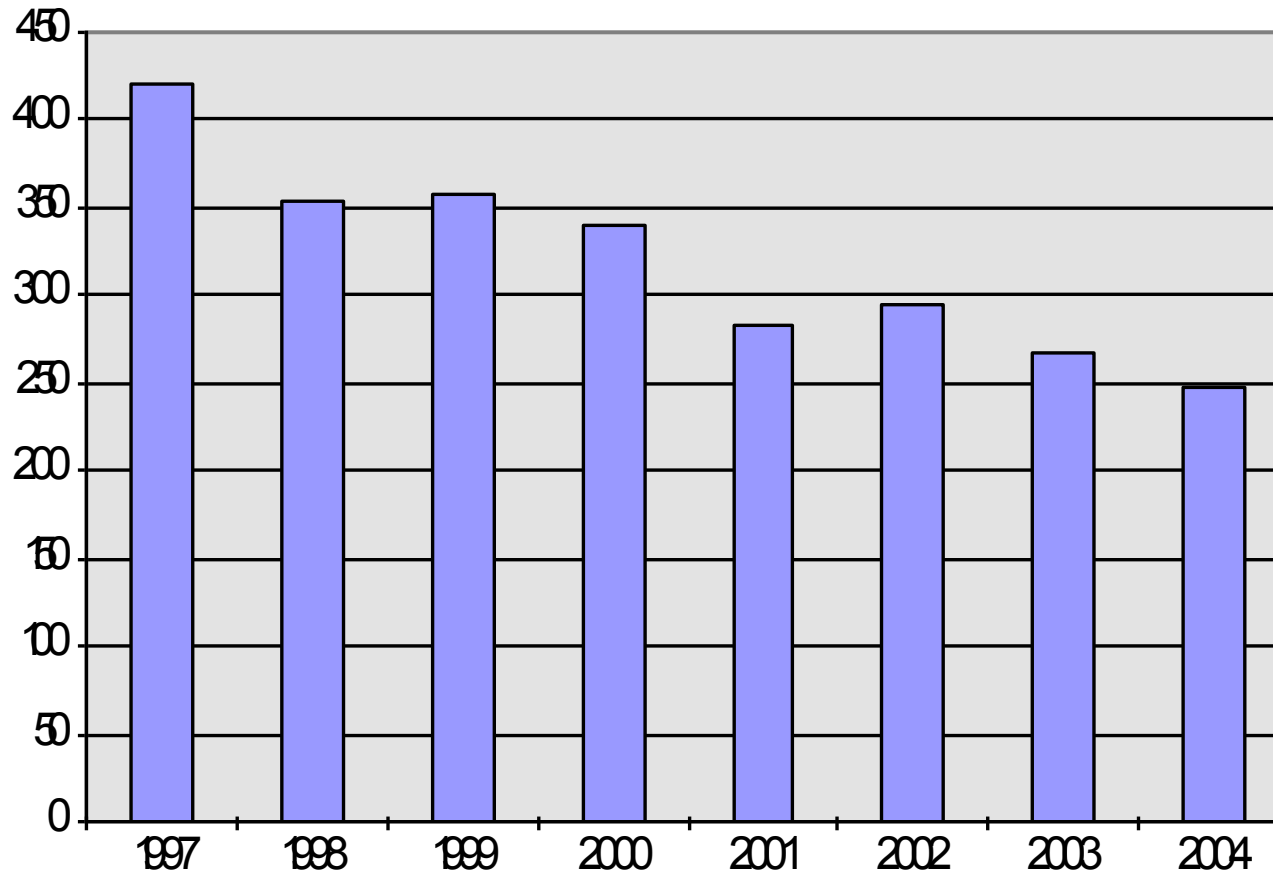
odpovědnost dítěte, mladého
člověka

Zkušenosti ze světa i z ČR ukazují, že prevence se vyplácí.

Ve Švédsku počet úmrtí dětí na úrazy poklesl za 40 let o 90%.

USA: 1 dolar věnovaný na prevenci úrazů dětí přináší 3 dolary na úsporách nákladů.

V České republice poklesl počet úmrtí dětí na úrazy od roku 1997 o 40%.

Typy dětských úrazů se liší podle prostředí a věku – **PŘEDŠKOLNÍ VĚK**

Prostředí

**Domov,
slnice,
ulice**

Úrazové situace + typy úrazů

- Dítě zavadí o šňůru od varné konvice, frit. hrnce, žehličky a strhne je na sebe ...těžké opaření, popálení.
- Dítě na sebe strhne ubrus s horkým čajem, polévkou, spálí se o zahradní gril.
- Dítě strká vodivé předměty do el. zásuvky, kouše el. šňůru ...poraní si ústa, rty, jazyk.
- Dítě spadne z nezabezpečeného schodiště, terasy...poranění hlavy.
- Dítě spadne do zahradního bazénu, jezírka, sudu na dešťovou vodu...tonutí.
- Dítě si splete neuklizené léky s bonbóny...otrava.

Prevence

Prostředí by mělo být bezpečné, dítě by mělo být pod dohledem.

ÚRAZY DĚTÍ

Typy dětských úrazů se liší podle prostředí a věku – **ŠKOLNÍ VĚK.**

Prostředí

**Škola,
domov,
silnice,
ulice**

Úrazové situace + typy úrazů

- Děti se houpou na židli, spadnou na hlavu ... poranění hlavy, krvácení do mozku.
- Děti se honí, spadnou na roh nábytku, ze schodů... pohmoždění, zlomeniny.
- Děti se předvádějí při tělocviku, přecení své síly...vykloubeniny, zlomeniny, poranění páteře.
- Děti „bojují“ ...zraní si oko pravítkem, kuličkovkou.
- Děti se v jídelně opaří, zaskočí jim sousto apod....opařeniny, dušení.
- Šikana
- Napodobování akčních hrdinů z filmů nebo počítačových her.

Prevence

Dítě ví, co je úraz,
zná rizika
a možné
následky,
používá
ochranné
pomůcky.

Typy dětských úrazů se liší podle prostředí a věku - STŘEDNÍ ŠKOLA

Prostředí

**Škola,
hřiště,
silnice,
ulice**

Úrazové situace + typy úrazů

- Chlapci šplhají na sloupy vysokého napětí...el. proud je může na místě zabít.
- Jízda mezi vagóny vlaků - může je to rozmáčknout, zásah obloukem el. proudu z trolejí.
- Skok do neznámé vody...poranění míchy, celoživotní upoutání na vozík.
- Experimenty s drogami, otrava alkoholem, smrt z předávkování.
- První zkušenosti s řízením dopravních prostředků...dopravní úrazy, polytraumata.
- Extrémní sporty a adrenalinová zábava.
- Šikana

Prevence

Dítě zná hodnotu svého zdraví,
váží si svého života, zná rizika
a přebírá za své zdraví a budoucí život
odpovědnost.

RIZIKOVÉ AKTIVITY

U starších dětí a mladistvých je častou příčinou vážných úrazů rizikové chování a vědomé porušování pravidel. Více riskují chlapci.

„Adrenalinová“ zábava

jízda mezi vagóny metra,
tramvaje

lezení na vagóny, stožáry
vysokého napětí

darkeři

sprayerství

pyrotechnika,
zbraně

skoky do zatopených
lomů

přebíhání silnic, dálnic

lezení po budovách

Šikana, vzájemná
agrese, násilí

Extrémní sporty

bojová
umění

bungee jumping

horolezectví, alpinismus

rafting, divoká voda

snowboarding, rychlá jízda
na lyžích

sjezdy na
kolech

skateboarding

jízda stopem

poprvé na motorce nebo za volantem
auta

chůze po kolejích

Riskování

Vliv drog

Úrazy jsou největším nepřítelem dětí!

Každý úraz je zbytečný, má své příčiny a lze mu předejít!

Stačí MÁLO : vytvořit pro dítě bezpečné prostředí a naučit dítě chovat se bezpečně!

